

Α.Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

**«ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ ΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΠΟΡΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΟΜΟΚΡΑΤΕΙΑΣ ΕΙΣΠΡΕΤΩ»**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: Μιχαλοπούλου Χριστίνα

ΕΞΑΜΗΝΟ: ΠΤΥΧΙΟ

Α.Μ.: 10937

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ: ΖΑΧΑΡΙΑ ΕΛΕΝΗ

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2007

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ	11
I. Η έννοια της εταιρικής διοίκησης	11
II. Διαχείριση-Εκπροσώπηση: Έννοια και πρακτικές συνέπειες της διάκρισης – Κατάχρηση της εξουσίας εκπροσώπησης.....	11
III. Όρια της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας.....	13
1. Γενικά	13
2. Ο εταιρικός σκοπός ως όριο της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας	14
3. Περιορισμοί της εξουσίας των διαχειριστών από το καταστατικό η τις αποφάσεις των εταίρων	15
IV. Η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων ως δικαίωμα και υποχρέωση των εταίρων.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ	17
I. Διαχείριση από το νόμο (νόμιμη διαχείριση).....	17

II.Καταστατική διαχείριση.....	18
III.Διορισμός προσωρινής διοίκησης κατ'άρθρον 69 ΑΚ.....	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΝΑΝΤΙΩΣΗΣ	21
------------------------------	----

I.Γενικά	21
----------------	----

1. Περιεχόμενο και λειτουργία του δικαιώματος	21
---	----

2. Πεδίο εφαρμογής του θεσμού.....	21
------------------------------------	----

3. Φορέας του δικαιώματος	22
---------------------------------	----

4. Άσκηση του δικαιώματος	22
---------------------------------	----

5. Αντικείμενο της εναντίωσης.....	22
------------------------------------	----

6. Προϋποθέσεις έγκυρης εναντίωσης.....	23
---	----

II.Συνέπειες της εναντίωσης	24
-----------------------------------	----

1.Στις εσωτερικές σχέσεις (διαχειριστική εξουσία)	24
---	----

2.Στις εξωτερικές σχέσεις (εξουσία εκπροσώπησης).....	24
---	----

III.Τα όρια άσκησης του δικαιώματος: ανίσχυρη η καταχρηστική ή αντικαταστατική εναντίωση.....	25
---	----

1.Καταχρηστικός χαρακτήρας της εναντίωσης	25
---	----

2.Συνέπειες του καταχρηστικού ή αντικαταστατικού χαρακτήρα της εναντίωσης	25
---	----

3.Ζητήματα ευθύνης σε περιπτώσεις καταχρηστικής άσκησης ή ανεπίτρεπτης παράλειψης της εναντίωσης.....	25
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΛΗΨΗ ΕΠΕΙΓΟΝΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΣΟΒΑΡΗΣ ΖΗΜΙΑΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ (ΑΚ 751)	27
--	----

I.Προϋποθέσεις εφαρμογής της ΑΚ 751	27
II.Πεδίο εφαρμογής της ΑΚ 751.....	27
1.Ποιος δικαιούται να προβαίνει στη λήψη μέτρου	27
2.Αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής του ΑΚ 751.....	27
III.Έννομες συνέπειες του ΑΚ 751 (εσωτερικές / εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας).....	28

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΝΟΜΙΚΗ ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ, ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΤΟΥΣ	29
--	-----------

I.Ο διαχειριστής ως όργανο της εταιρείας	29
II.Καταλογισμός της γνώσης των διαχειριστών στην εταιρεία	29
III. Δικαιοπρακτική δέσμευση της εταιρείας από πράξεις του διαχειριστή	29
IV.Διαχειριστική εξουσία και εταιρική ιδιότητα (αρχή της αυτοδιαχείρισης)	30
V.Αυτοπρόσωπη άσκηση των διαχειριστικών καθηκόντων – Υποκατάσταση διαχειριστή – Διορισμός και ανάκληση πληρεξούσιων.....	31
VI.Αδέσμευτη άσκηση διαχειριστικής εξουσίας.....	32
VII.Υπεισέλευση κληρονόμων στο διαχειριστικό αξίωμα.....	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ.....	34
I. Προκαταβολή και / ή απόδοση δαπανών – ανόρθωση ζημιών	34
II. Δικαίωμα αμοιβής του διαχειριστή	34

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ	36
I. Γενικά	36
II. Υποχρέωση πίστης	36
1. Η γενική υποχρέωση πίστης	36
2. Ειδικότερες υποχρεώσεις ως εκφάνσεις της υποχρέωσης πίστης	37
2.1 Απαγόρευση ανταγωνισμού.....	37
2.2 Απαγόρευση αξιοποίησης προς ίδιον όφελος των επιχειρηματικών (συναλλακτικών) ευκαιριών της εταιρείας	39
2.3 Υποχρέωση εχεμύθειας.....	39
2.4 Απαγόρευση χρησιμοποίησης ή εκμετάλλευσης της εταιρικής περιουσίας και υποδομής για προσωπικό όφελος	40
2.5 Υποχρέωση του διαχειριστή για απόδοση των αποκτημάτων στην εταιρεία	40
III. Υποχρέωση για επιμελή (τακτική) διαχείριση	41
1. Γενικά.....	41
IV. Υποχρέωση για παροχή πληροφοριών στους εταίρους για λογοδοσία.....	41
1. Θεμελίωση υποχρεώσεων – ιδιαιτερότητες εμπορικού δικαίου	41
2. Το δικαίωμα των εταίρων για πληροφόρηση και το δικαίωμα τους για έλεγχο	42

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ENANTI ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	43
I. Θεμελίωση	43
II. Πρόκληση ζημίας από περισσότερους συνδιαχειριστές	44
III. Μέτρο οφειλομένης επιμέλειας	44

IV. Ύψος αποκαταστατέας ζημίας.....	44
-------------------------------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΙΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ.....	46
--	-----------

I.Γενικά	46
----------------	----

II.Λόγοι λήξης με γενική ισχύ	46
-------------------------------------	----

III.Ανάκληση του διαχειριστή	46
------------------------------------	----

1.Πεδίο εφαρμογής του θεσμού.....	46
-----------------------------------	----

2.Προϋποθέσεις ανάκλησης.....	47
-------------------------------	----

3.Χρόνος επέλευσης των αποτελεσμάτων της ανάκλησης	47
--	----

4.Ταυτόχρονη ανάκληση περισσότερων διαχειριστών. Ανάκληση με δήλωση ενός μόνο εταίρου	47
---	----

5.Συνέπειες της ανάκλησης.....	48
--------------------------------	----

6.Παραίτηση διαχειριστή.....	48
------------------------------	----

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	50
--------------------------------------	-----------

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	51
--------------------------	-----------

Πρόλογος

Για την ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας μου με βοηθήσαν οι σημειώσεις του «σεμιναρίου τελειοφοίτων» του κυρίου Καφούσια και γι' αυτό τον ευχαριστώ. Επίσης χρησιμοποίησα γνώσεις που απέκτησα όλα τα εξάμηνα στη σχολή και την καθηγήτρια μου Ζαχαριά Ελένη με τις υποδείξεις της. Πάνω από όλα όμως ήταν η δική μου όρεξη για το συγκεκριμένο θέμα που με έκανε να ανατρέξω σε πηγές και βιβλιογραφία ώστε να παρουσιαστεί η παρούσα εργασία με όσο το δυνατόν λιγότερες ατέλειες.

Μεσολόγγι, Σεπτέμβριος 2007

Εισαγωγή - Παρουσίαση

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναλύεται γενικά η έννοια της εταιρικής διοίκησης, της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας καθώς και τα όρια της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, αναφέρεται η οργάνωση της διαχείρισης από το νομό και το καταστατικό.

Ακολουθεί το τρίτο κεφάλαιο, στο οποίο αναλύεται το δικαίωμα εναντίωσης ως προς το περιεχόμενο και τις προϋποθέσεις του, καθώς και τις συνέπειες του ως προς τις εσωτερικές και εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας, και τέλος τα όρια άσκησης του δικαιώματος.

Στο τέταρτο κεφάλαιο επισημαίνεται η λήψη επείγοντος διαχειριστικού μέτρου για την αποτροπή σοβαρής ζημιάς της εταιρείας.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, γίνεται λόγος για τη νομική θέση των διαχειριστών και ο τρόπος άσκησης των καθηκόντων τους. Αναφέρεται στο διαχειριστή ως όργανο της εταιρείας και τα δικαιώματά του.

Στο έβδομο κεφάλαιο αναλύονται οι υποχρεώσεις του διαχειριστή, την υποχρέωση πίστης μεταξύ των εταίρων καθώς και η απαγόρευση ανταγωνισμού και εκμετάλλευσης της εταιρικής περιουσίας.

Στο όγδοο κεφάλαιο αναφέρεται η ευθύνη του διαχειριστή έναντι στην εταιρείας.

Στο ένατο κεφάλαιο αναφέρονται οι λόγοι λήξης, ανάκλησης και παραίτησης του διαχειριστή καθώς και οι συνέπειές τους, ενώ στο τέλος παρουσιάζονται κάποια συμπεράσματα-προτάσεις που κατά τη γνώμη μου προκύπτουν μετά την ανάλυση του θέματος.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΑΚ	Αστικός Κώδικας
ΕΝ	Εμπορικός Νόμος
ΕΠσκΕΔ	Επισκοπή Εμπορικού Δικαίου
ΕΕΝ	Εφημερίς Ελλήνων Νομικών
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΔΕΕ	Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιρειών
Δ	Δίκη

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

ΓΕΝΙΚΑ

I Η έννοια της εταιρικής διοίκησης

Στην έννοια της εταιρικής διοίκησης ή της εταιρικής διαχείρισης περιλαμβάνονται οι πάσης φύσεως δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επιδίωξη του εταιρικού σκοπού, δηλαδή στην άσκηση της εταιρικής δραστηριότητας όπως αυτή οριοθετείται στην εταιρική σύμβαση. Στη διοικητική λειτουργία ανήκει, λοιπόν, τόσο η διενέργεια νομικών πράξεων όπως για παράδειγμα, η λήψη και εκτέλεση αποφάσεων που αφορούν τη δικαστική εκπροσώπηση της εταιρείας ή την πρόσληψη προσωπικού, την αγορά πρώτων υλών ή τη μίσθωση ακινήτων, όσο και η τέλεση υλικών πράξεων, όπως είναι: η τήρηση των εμπορικών βιβλίων, η άσκηση εποπτείας στο προσωπικό, η οργάνωση της παραγωγικής λειτουργίας, η διεκπεραίωση της αλληλογραφίας της εταιρείας ή ο συντονισμός των διάφορων τμημάτων της εταιρικής επιχείρησης.

Απεναντίας, στην έννοια της διοικητικής λειτουργίας δεν ανήκει η λήψη αποφάσεων που αφορούν την οργανωτική συγκρότηση της εταιρείας, όπως είναι αποφάσεις αναφορικά με τη συγχώνευση της εταιρείας, την ανάκληση ενός εταιρικού διαχειριστή, τον αποκλεισμό ενός συνεταίρου ή την πρόσληψη ενός νέου μέλους, τη μεταβολή της εταιρικής επωνυμίας ή την οποιαδήποτε τροποποίηση της εταιρικής σύμβασης. Στις περιπτώσεις αυτές στους εταιρικούς διαχειριστές ανατίθεται απλώς η εκτέλεση των σχετικών αποφάσεων για τη λήψη των οποίων είναι το ανώτατο όργανο της εταιρείας (η συνέλευση της εταιρείας).

II Διαχείριση – Εκπροσώπηση: Έννοια και πρακτικές συνέπειες της διάκρισης -Κατάχρηση της εξουσίας εκπροσώπησης

Η διοίκηση της εταιρείας αναλύεται σε δύο διακριτές μεταξύ τους λειτουργίες: την εσωτερική διαχείριση αναφερόμαστε στο εσωτερικό της εταιρείας στις σχέσεις ανάμεσα στους διαχειριστές και την εταιρεία ή τα μέλη της και εννοούμε την εκτέλεση και τη λήψη αποφάσεων αναφορικά με οποιαδήποτε πράξη που συμβάλλει στην υλοποίηση του εταιρικού σκοπού.

Από την άλλη μεριά η εκπροσώπηση αναφέρεται στις εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας, απέναντι σε φυσικά και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου, καθώς και ενώπιον των δικαστηρίων. Στην έννοια της εκπροσώπησης εμπίπτει τόσο η εξωτερίκευση των δηλώσεων βουλήσεως της εταιρείας όσο και η λήψη δηλώσεων τρίτων που απευθύνονται σε αυτήν. Σε αντίθεση με την (εσωτερική διαχείριση), η εκπροσώπηση περιλαμβάνει μόνο νομικές και όχι υλικές πράξεις όπως γίνεται στην εσωτερική διαχείριση όπως για παράδειγμα η τήρηση της αλληλογραφίας, διεξαγωγή επιχειρηματικών συνομιλιών.

Η ως άνω διάκριση, δεν πρέπει να δημιουργεί την εντύπωση ότι η εταιρική δραστηριότητα διχοτομείται κατά τέτοιο απόλυτο τρόπο, μια πράξη μπορεί να ανήκει είτε στο χώρο της εσωτερικής διαχείρισης είτε στο τομέα της εταιρικής εκπροσώπησης. Η ίδια πράξη μπορεί συγχρόνως να είναι τόσο πράξη της (εσωτερικής) διαχείρισης όσο και πράξη της εταιρικής εκπροσώπησης. Έτσι, λόγω χάρη, μια δικαιοπραξία αγοράς πρώτων υλών που καταρτίζεται από τους διαχειριστές στο όνομα της εταιρείας αποτελεί, βέβαια, απέναντι στο τρίτο – αντισυμβαλλόμενο πράξη εκπροσώπησης της εταιρείας, συγχρόνως όμως στο πεδίο των εσωτερικών σχέσεων η απόφαση για τη σύναψη της συναλλαγής καθώς και η εκτέλεση της συνιστούν μετρά εσωτερικής εταιρικής διαχείρισης.

Η (εσωτερική) διαχείριση παραπέμπει στο ερώτημα εάν ο διαχειριστής διέθετε πράγματι την εξουσία απέναντι στην εταιρεία να προβεί σύντομα στην πράξη που αυτός επιχείρησε. Η εκπροσώπηση από την άλλη μεριά, αναφέρεται στην εξουσία του διαχειριστή αφενός να δεσμεύει την εταιρεία, προβαίνοντας σε δηλώσεις βουλήσεως στο όνομα της, και αφετέρου να παραλαμβάνει κάθε δήλωση τρίτου που απευθύνεται σε αυτήν.

Όπως προκύπτει από τον ΑΚ 756, 757 που βρίσκει αναλογική εφαρμογή και στην ομόρρυθμη εταιρεία, εάν δε προβλέπει διαφορετικά η εταιρική σύμβαση, όποιος έχει την εξουσία διαχείρισης έχει και την εξουσία εκπροσώπησης της εταιρείας. Αυτό δε σημαίνει ότι στερείται πρακτικής σημασίας η διάκριση των δυο όψεων της διοικητικής λειτουργίας. Γιατί ο νόμος επιτρέπει οι δύο εξουσίες είτε να ανήκουν σε διαφορετικά πρόσωπα είτε να ασκούνται από το ίδιο πρόσωπο, να διαφέρουν όμως μεταξύ τους, σύμφωνα με το καταστατικό.

Ενδέχεται, λοιπόν, μια πράξη του διαχειριστή να βρίσκεται μέσα στα όρια της εκπροσωπευτικής αλλά εκτός των ορίων της διαχειριστικής του εξουσίας. Σε τέτοια περίπτωση, η υπέρβαση της εσωτερικής διαχειριστικής εξουσίας, δεν επηρεάζει την ισχύ της δικαιοπραξίας που καταρτίστηκε από τον διαχειριστή στο όνομα της εταιρείας. Συνιστά, όμως, παράβαση μιας υποχρέωσης που απορρέει από την εταιρική σύμβαση. Οι κυρώσεις τις οποίες επισύρει μια τέτοιου είδους (υπαίτια) παράβαση συμβατικής υποχρέωσης μπορεί, κατά περίπτωση, να συνιστάται σε υποχρέωση αποζημίωσης της εταιρείας εκ μέρους του διαχειριστή, σε καταγγελία της εταιρείας από κάποιον άλλον ή άλλους συνεταίρους (σύμφωνα με τον ΑΚ 766, 767), σε αποκλεισμό του από την εταιρεία (ΑΚ 771) ή, τέλος σε ανάκληση του καταστατικού διαχειριστή εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 752 ΑΚ.

Όταν ο διαχειριστής παραβιάζει τη διαχειριστική του εξουσία που έχει απέναντι στη διοικούμενη εταιρεία και τους συνεταίρους του, πρέπει να χρησιμοποιεί την εκπροσωπευτική του εξουσία κατά τρόπο σύμφωνα με τις επιταγές της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών, και άρα όχι κατά τρόπο αντίθετο στα συμφέροντα και τους σκοπούς της εταιρείας ή για να αντλήσει δικά του προσωπικά οφέλη, γιατί τότε κάνουμε λόγο για κατάχρηση της εκπροσωπευτικής εξουσίας.

III Όρια της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας

1 Γενικά.

Οι περιορισμοί της εξουσίας των διαχειριστών μπορεί να απορρέουν είτε εμμέσως από το εταιρικό σκοπό είτε αμέσως από την εταιρική σύμβαση ή από αποφάσεις των εταίρων (του ανώτατου εταιρικού οργάνου).

Η εξουσία για (εσωτερική) διαχείριση και η εκπροσωπευτική εξουσία δεν είναι αναγκαίο να ταυτίζονται. Ο διαχειριστής έχει τη νομική δυνατότητα να δεσμεύει δικαιοπρακτικά την εταιρεία καταρτίζοντας μια συγκεκριμένη συναλλαγή στο όνομα της, και την ίδια στιγμή – από τη σκοπιά των εσωτερικών σχέσεων – να παραβιάζει τα όρια της διαχειριστικής του εξουσίας, όπως αυτά καταγράφονται στην εταιρική σύμβαση, αφού σύμφωνα με αυτή ο εν λόγω διαχειριστής δεν επιτρέπεται να προβεί στην τέλεση της συγκεκριμένης πράξης.

2 Ο εταιρικός σκοπός ως όριο της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας.

Ο εταιρικός σκοπός, δηλαδή το αντικείμενο της εταιρικής δραστηριότητας (επιχείρησης), όπως αυτό προσδιορίζεται στην εταιρική σύμβαση, αποτελεί κριτήριο για την οριοθέτηση της εξουσίας των διαχειριστών. Η γνώμη που κρατεί στη νομολογία είναι ότι ο εταιρικός σκοπός περιορίζει την έκταση όχι μόνο της διαχειριστικής αλλά και της εκπροσωπευτικής εξουσίας. Πράξεις των διαχειριστών οι οποίες βρίσκονται εκτός του εταιρικού σκοπού, συνιστούν υπέρβαση τόσο της διαχειριστικής όσο και της εκπροσωπευτικής εξουσίας.

Η θέση αυτή βρίσκει στήριγμα στο συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 70 και 68 παρ.1 ΑΚ. Συμφωνά με τον ΑΚ 70, συγκεκριμένα, για να δεσμευθεί δικαιοπρακτικά η εταιρεία από πράξεις του διοικητικού οργάνου, θα πρέπει αυτές να επιχειρήθηκαν μέσα στα όρια εξουσίας του (και, φυσικά στο όνομα της εταιρείας).

Και τα όρια αυτά, σύμφωνα με τον ΑΚ 68 παρ. 1 προσδιορίζονται, και μάλιστα κατά τρόπο δεσμευτικό προς όλους ανεξαιρέτους τους τρίτους, ανεξάρτητα από το αν αυτοί είναι κακής ή καλής πίστης, από τη συστατική πράξη ή το νομικώς δημοσιευμένο καταστατικό, άρα και από το καταστατικώς προβλεπόμενο εταιρικό σκοπό.

3 Περιορισμοί της εξουσίας των διαχειριστών από το καταστατικό ή τις αποφάσεις των εταίρων.

Η έκταση της διαχειριστικής και εκπροσωπευτικής εξουσίας μπορεί να περιορισθεί όχι μόνο εμμέσως από τον εταιρικό σκοπό, αλλά και αμέσως είτε από το καταστατικό είτε με απόφαση των εταίρων. Με έναν από τους τρόπους αυτούς, ενδέχεται να απαγορευθεί στον εταιρικό διαχειριστή ή να τού επιτραπεί μόνο υπό ορούς η σύναψη ορισμένων πράξεων. Για να πλήξουν, οι περιορισμοί αυτοί όχι μόνο τη διαχειριστική αλλά και την εκπροσωπευτική εξουσία των διαχειριστών πρέπει αλλά και αρκεί συγχρόνως συμφωνά και με τη νομολογία να έχουν δημοσιευτεί νομίμως οι περιορισμοί προκειμένου να αναπτύξουν ενέργεια στις εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας και δεύτερον ο περιοριστικός όρος που έχει δημοσιευθεί νομίμως, πρέπει να είναι με τέτοια σαφήνεια ώστε να μην υπάρχει αμφιβολία σε όσους συναλλάσσονται με την εταιρεία ότι αφορά όχι μόνο τις εσωτερικές αλλά και τις εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας.

Οι περιορισμοί της εκπροσωπευτικής εξουσίας των διαχειριστών, ακόμη και όταν έχουν δημοσιευθεί νομίμως και είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια, δεν είναι αδιακρίτως αντιτάξιμοι έναντι παντός τρίτου, αλλά μόνο έναντι εκείνων για τους οποίους η εταιρεία θα κατορθώσει να αποδείξει ότι γνώριζαν ή όφειλαν να γνωρίζουν την υπέρβαση της εκπροσωπευτικής εξουσίας των διαχειριστών.

IV Η διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων ως δικαίωμα και υποχρέωση των εταίρων

Η συμμετοχή στη διοίκηση της εταιρείας είναι από τα κύρια διοικητικά δικαιώματα των μελών της. Συγχρόνως, όμως, αποτελεί και υποχρέωση των εταίρων η οποία συνιστά εξειδίκευση της υποχρέωσης τους να συμβάλλουν προσωρινά στην πραγματοποίηση του εταιρικού σκοπού, ενόψει του προσωπικού χαρακτήρα που φέρει η ομόρρυθμη εταιρεία. Γι' αυτό, άλλωστε, οι εταίροι δε μπορούν να παραιτηθούν από το δικαίωμα τους για συμμετοχή στη διοίκηση της εταιρείας. Μπορούν, απλώς να παραιτηθούν από την άσκηση του εν λόγω

δικαιώματος τους, και μάλιστα μόνο με τη συγκατάθεση των συνεταίρων τους. Η συγκατάθεση των εταίρων αποτυπώνεται συνήθως στο καταστατικό της εταιρείας, όταν αυτό αποκλείει (εμμέσως ή αμέσως) κάποιους εταίρους από την άσκηση της εταιρικής διοίκησης, οπότε το αντίστοιχο τους δικαίωμα περιέρχεται σε αδράνεια, σταματάει όμως, όταν λήξει η θητεία των καταστατικών διαχειριστών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Οργάνωση της διαχείρισης από το νομό και το καταστατικό

I. Διαχείριση από το νομό (νόμιμη διαχείριση)

Σε περίπτωση που η εταιρική σύμβαση δεν περιέχει καμιά ιδιαίτερη πρόβλεψη για τους φορείς της διοικητικής εξουσίας και τον τρόπο που αυτοί θα έπρεπε να ενεργούν, προκειμένου να διευθύνουν και να δεσμεύουν δικαιοπρακτικά την εταιρεία, ισχύει το σύστημα της διοίκησης των εταιρικών υποθέσεων που καθιερώνει το θετικό δίκαιο (νόμιμη διαχείριση). Η οργάνωση της νόμιμης διαχείρισης βασίζεται σε διατάξεις ενδοτικού δικαίου.

Στην ομόρρυθμη εταιρεία όλοι οι εταίροι είναι σύμφωνα με το νομό, διαχειριστές ενόψει του προσωπικού της χαρακτήρα, διαθέτουν εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, αυτό καθώς προκύπτει στη διάταξη του άρθρου 22 ΕΝ, και καθένας από τους συνεταίρους που αναφέρονται στο καταστατικό έχει εξουσία εκπροσώπησης και διαχείρισης του νομικού προσώπου.

Στο χώρο της ομόρρυθμης ο νόμος καθιερώνει το σύστημα της ατομικής διαχείρισης και εκπροσώπησης. Ο κάθε εταίρος από μόνος του μπορεί να προβαίνει σε πράξεις διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας που θα τη δεσμεύουν. Αυτό είναι αποδεκτό από την επιστήμη και τη νομολογία και βρίσκει νομοθετικό στήριγμα στο άρθρο 22 ΕΝ.

Ωστόσο, το σύστημα της ατομικής διαχείρισης και εκπροσώπησης που καθιερώνει ο νόμος (άρθρο 22 ΕΝ) εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους τόσο για την εταιρεία, αφού καθένας από τους διαχειριστές της, ενεργώντας μόνος του, μπορεί να δημιουργήσει υποχρεώσεις στο όνομα της, όσο και για τα μέλη της, που ευθύνονται προσωπικά και απεριόριστα για τα εταιρικά χρέη (ΕΝ 22). Έτσι, οι ομόρρυθμοι εταίροι μπορεί να απολέσουν ολόκληρη την ατομική τους περιουσία

εξαιτίας μιας ασυλλόγιστης ή κακόβουλης ενέργειας ενός από τους συνδιαχειριστές, την οποία ίσως οι λοιποί εταίροι αγνοούν, γι' αυτό η επιλογή της ομόρρυθμης εταιρείας ιδιαίτερα όταν ισχύει σε αυτήν το σύστημα της νόμιμης διαχείρισης, συνιστάται μόνο στις περιπτώσεις που υφίσταται σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στα μέλη της.

II. Καταστατική διαχείριση

Στους εταίρους επιτρέπεται να περιλάβουν στο καταστατικό ρυθμίσεις που παρεκκλίνουν από το νόμο (άρθρο 43 ΕΝ). Βέβαια, οι εταίροι δε μπορούν να επικαλεστούν τις σχετικές καταστατικές ρυθμίσεις που αποκλίνουν από τη νομοθετική ρύθμιση του άρθρου 22 Ν, εάν αυτές δεν υποβληθούν στις νόμιμες διατυπώσεις δημοσιότητας (είτε στο τμήμα του αρχικού καταστατικού είτε στο πλαίσιο τροποποίησης του). Οι καταστατικές ρήτρες είτε αποκλείουν κάποιον συνεταίρο από την εκπροσώπηση είτε επιβάλλουν την από κοινού σύμπραξη περισσοτέρων εταίρων για τη δέσμευση της εταιρείας πρέπει να είναι διατυπωμένες με σαφήνεια.

Υπάρχουν συνδυασμοί που μπορεί να προκριθούν από τους εταίρους ώστε οι σχετικές καταστατικές ρήτρες να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης. Το καταστατικό μπορεί μεταξύ των άλλων να προβλέπει ότι:

- Όλοι οι εταίροι είναι διαχειριστές, αλλά μπορούν να αποφασίζουν και να ενεργούν μόνο από κοινού για την εταιρεία (σύστημα συλλογικής διαχείρισης και εκπροσώπησης).
- Ορισμένοι μόνο από τους εταίρους έχουν την ιδιότητα του διαχειριστή καθορίζοντας και τον τρόπο που δικαιούνται να ενεργούν.
- Όλοι οι εταίροι μετέχουν στη διοίκηση αλλά μόνο ο 'Α' μπορεί να αποφασίζει και να δεσμεύει την εταιρεία μόνος του, ενώ για τους υπόλοιπους, ισχύει σύστημα συλλογικής διαχείρισης και εκπροσώπησης. Καθένας από αυτούς θα πρέπει να συμπράττει με έναν, δυο ή και όλους ακόμη τους συνεταίρους, προκειμένου να διενεργήσει πράξεις εταιρικής

διοίκησης. Το καταστατικό μπορεί να κατονομάζει ποιος και με ποιον συγκεκριμένα δρα από κοινού.

- Η διαχείριση αφενός και η εκπροσώπηση της εταιρείας αφετέρου, ανήκουν σε διαφορετικά πρόσωπα.
- Οι διαχειριστικές αποφάσεις (ή ορισμένες μόνον από αυτές) λαμβάνονται από τους εταίρους με πλειοψηφία (προσώπων ή μερίδων), ανεξαρτήτως σε ποιον ανήκει η εξουσία εκπροσώπησης.
- Στις εσωτερικές σχέσεις ισχύει σύστημα συλλογικής διαχείρισης ενώ στις σχέσεις με τους τρίτους έκαστος διαχειριστής μπορεί να δρα μόνος του.
- Η διαχείριση της εταιρείας ασκείται αφηρημένα από ένα όργανο διοίκησης, κατά το πρότυπο των σωματειακών εταιριών, αναθέτοντας στους εταίρους τη συγκρότηση του.

III. Διορισμός προσωρινής διοίκησης κατ'άρθρον 69 ΑΚ

Η διάταξη του άρθρου 69 ΑΚ, η οποία προβλέπει το δικαστικό διορισμό προσωρινής διοίκησης σε ένα νομικό πρόσωπο όταν συντρέχει έλλειψη διοίκησης ή σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ αυτού ή των διοικητικών του οργάνων, περιορίζει αναμφίβολα τη συνταγματική προστατευμένη αρχή της αυτοδιοίκησης των νομικών προσώπων (άρθρο 5 παρ.1 Σ).

Ο διορισμός προσωρινής διοίκησης νομικού προσώπου, με βάση τον ΑΚ 69, επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το αδιέξοδο που δημιουργείται από την ανικανότητα του νομικού προσώπου να συμμετέχει στις συναλλαγές, δε μπορεί να αρθεί ούτε με βάση την ίδια τη βούληση των εταίρων, όπως αυτή βρήκε την αποτύπωση της στο καταστατικό, ούτε με βάση άλλες διατάξεις του εταιρικού δικαίου οι οποίες εναρμονίζονται με την άνω συνταγματική αρχή.

Υπάρχει όμως μια αυξημένη επιφυλακτικότητα στην εφαρμογή του ΑΚ 69 η οποία είναι δικαιολογημένη. Αυτή η επιφυλακτικότητα οφείλεται στο γεγονός ότι λόγω των μεγάλων κινδύνων που συνεπάγεται για τους ομόρρυθμους εταίρους η έξωθεν επιβολή μιας δοτής διοίκησης την οποία εμπιστεύονται κίνδυνοι

έξωθεν επιβολή μιας δοτής διοίκησης την οποία εμπιστεύονται κίνδυνοι απειλούν όχι μόνο την περιουσία αλλά και την προσωπικότητα των ομόρρυθμων εταίρων. Ο διαχειριστής της ομόρρυθμης εταιρείας ακόμη και όταν είναι διορισμένος από το δικαστήριο, δε διαχειρίζεται μόνο την περιουσία της εταιρείας αλλά και τις ατομικές περιουσίες των συνεταίρων του, αφού αυτές είναι υπέγγυες και απεριόριστες για τα πάσης φύσεως εταιρικά χρέη που θα προκύψουν από τη διαχειριστική δράση.

Ένας άλλος λόγος, για τον οποίο αποκλείεται καταρχήν στην ομόρρυθμη εταιρεία η εφαρμογή της διάταξης του άρθρου ΑΚ 69 είναι ότι με τη θέσπιση της διάταξης αυτής ο νομοθέτης απέβλεπε στο να προσφέρει μια λύση ανάγκης όταν για πραγματικούς ή νομικούς λόγους ένα νομικό πρόσωπο παύει να έχει ικανότητα δράσης λόγω έλλειψης διοίκησης ή σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ νομικού προσώπου και διοικητών του. Τέτοια κατάσταση ανάγκης όμως, η οποία να μη μπορεί να αντιμετωπισθεί από τις λοιπές ρυθμίσεις του δικαίου των προσωπικών εταιριών σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις της εταιρικής σύμβασης και καθιστά αναγκαία την εφαρμογή του ΑΚ 69, δε μπορεί να συντρέξει κατά βάση στην ομόρρυθμη εταιρεία.

Εκτός βέβαια από εντελώς οριακές περιπτώσεις, όπως όταν όλοι οι εταίροι κωλύονται ή περιέρχονται σε σύγκρουση συμφερόντων με την εταιρεία και το καταστατικό δεν προβλέπει αναπλήρωσή τους, οπότε και δε μπορεί να λειτουργήσει ως εφεδρεία το σύστημα της νόμιμης διαχείρισης ή της συλλογικής διαχείρισης όλων των εταίρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Το δικαίωμα εναντίωσης

I. Γενικά

1. Περιεχόμενο και λειτουργία του δικαιώματος

Σύμφωνα με τον ΑΚ 750, κάθε εταίρος που δεν έχει αποκλεισθεί από την άσκηση της εταιρικής διαχείρισης, μπορεί να εκφράσει την αντίθεση του στη διενέργεια μιας συγκεκριμένης πράξης στην οποία πρόκειται να προβεί ένας άλλος εταιρικός διαχειριστής, και την οποία προφανώς ο ίδιος δε θεωρεί σκόπιμη για την εξυπηρέτηση των εταιρικών συμφερόντων.

Το δικαίωμα εναντίωσης, συνεπώς, αποτελεί τμήμα έκφρασης της διαχειριστικής εξουσίας των εταίρων, αφού η άσκηση του αφενός προϋποθέτει την ιδιότητα του διαχειριστή, ενώ αφετέρου επηρεάζει, έστω και αρνητικά, το περιεχόμενο της ασκούμενης διαχείρισης και, υπό προϋποθέσεις, ακόμη και την έκταση της εκπροσωπευτικής εξουσίας των εταιρικών διαχειριστών. Σε περιπτώσεις που το απαιτεί το συμφέρον της εταιρείας, οι εταίροι δεν έχουν απλώς το δικαίωμα αλλά υποχρεούνται κιόλας να εναντιωθούν σε βλαπτικές για την εταιρεία διαχειριστικές ενέργειες. Το δικαίωμα εναντίωσης αποτελεί έκφραση της αρχής της ισότητας που επικρατεί ανάμεσα σε όλους τους διαχειριστές – εταίρους.

2. Πεδίο εφαρμογής του θεσμού

Το δικαίωμα εναντίωσης ισχύει όταν υπάρχει προς ένα ή μερικούς μόνο από τους συνδιαχειριστές, σύστημα ατομικής διαχείρισης ή εκπροσώπησης. Όταν η διοίκηση ασκείται από κοινού απ' όλους τους διαχειριστές δεν υπάρχει κίνδυνος παραγκωνισμού κάποιου από αυτούς, μια και η συναίνεση όλων είναι αναγκαία. Το δικαίωμα εναντίωσης αναγνωρίζεται από διάταξη ενδοτικού δικαίου (ΑΚ 750) για όλες τις περιπτώσεις που ισχύει σύστημα ατομικής διαχείρισης

ανεξάρτητα εάν το σύστημα αυτό ισχύει από το νόμο ή όταν το καταστατικό διορίζει μερικούς μόνο από τους συνεταίρους ως συνδιαχειριστές, προβλέποντας συγχρόνως ότι καθένας από αυτούς θα ενεργεί από μόνος του.

3. Φορέας του δικαιώματος

Το δικαίωμα εναντίωσης το έχει κάθε εταίρος που δεν έχει αποκλεισθεί από τη διαχείριση. Εάν η διαχειριστική εξουσία ενός εταίρου περιορίζεται από το καταστατικό σε ορισμένους μόνο τομείς της εταιρικής δράσης, τότε περιορίζεται και το δικαίωμα του για εναντίωση. Μόνο σε πράξεις που εμπίπτουν στους εν λόγω τομείς μπορεί να εναντιωθεί, ενόψει του γεγονότος ότι και η εναντίωση αποτελεί ουσιαστικά διαχειριστική ενέργεια.

4. Άσκηση του δικαιώματος

Η εναντίωση απευθύνεται στον διαχειριστή που προτίθενται να ενεργήσει την επίμαχη συναλλαγή. Για αποδεικτικούς λόγους, σκόπιμο είναι η εναντίωση να γίνεται εγγράφως και να επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή.

Η εναντίωση δε χρειάζεται να είναι αιτιολογημένη και σε καμιά περίπτωση δε θα θεωρηθεί ανίσχυρη επειδή ο εταίρος δεν εξηγεί στο διαχειριστή τους λόγους που τον ώθησαν στη λήψη ενός διαχειριστικού μέτρου. Υποχρέωση για αιτιολόγηση, όμως, μπορεί να απορρέει σε συγκεκριμένες περιπτώσεις από την υποχρέωση πιστής, την οποία έχουν οι εταίροι απέναντι στην εταιρεία και στους συνεταίρους τους, κυρίως όταν η εναντίωση είναι ανεξήγητη για το διαχειριστή ή όταν αυτός ζητεί να μάθει το λόγο για τον οποίο αντιδρά ο συνδιαχειριστής του.

Αποκαλύπτοντας ο εταίρος τους λόγους της αντίδρασης του απέναντι μιας συγκεκριμένης διαχειριστικής ενέργειας καθιστά εφικτή την ανταλλαγή απόψεων ανάμεσα στους διαχειριστές, διευκολύνει προς όφελος της εταιρείας να εξαντληθεί κάθε περιθώριο για σύνθεση των αντιτιθέμενων απόψεων ή έστω άρση τυχόν παρεξηγήσεων αναφορικά με τα κίνητρα και το σκεπτικό της κάθε πλευράς.

5. Αντικείμενο της εναντίωσης

Η εναντίωση μπορεί να στραφεί μόνο κατά διαχειριστικών μέτρων και όχι κατά της άσκησης άλλων εταιρικών δικαιωμάτων όπως είναι το δικαίωμα ελέγχου ή ψήφου των εταίρων. Εξάλλου, κανένας εταίρος δε μπορεί να εναντιωθεί κατά της εναντίωσης άλλου συνεταίρου του, αφού κάτι τέτοιο θα κατέληγε σε παράλυση του δικαιώματος εναντίωσης. Έπειτα, η εναντίωση πρέπει να στερείται κατά μιας συγκεκριμένης διαχειριστικής πράξης ή έστω περισσότερων πράξεων που αποτελούν μια ενότητα. Δεν επιτρέπεται να στρέφεται κατά της εν γένει δραστηριότητας του διαχειριστή, γιατί με τόσο ευρύ περιεχόμενο θα ισοδυναμούσε κατ' αποτέλεσμα με τη προσωρινή ανάκληση του διαχειριστή. Αποτέλεσμα που δεν επιτρέπει ο νόμος να επέλθει σε περίπτωση νόμιμης διαχείρισης, ενώ όταν έχουμε καταστατική διαχείριση η ανάκληση συντελείται μόνο υπό προϋποθέσεις της διάταξης του άρθρου 752 ΑΚ η οποία θα καταστρατηγούνταν εάν επιτρεπόταν να ασκηθεί εναντίωση κατά της διαχειριστικής δραστηριότητας γενικά.

6. Προϋποθέσεις έγκυρης εναντίωσης

Η εναντίωση

- πρέπει να ασκείται από εταίρο που δεν έχει αποκλεισθεί από την εταιρική διαχείριση. Εάν η διαχειριστική εξουσία ενός εταίρου περιορίζεται σε συγκεκριμένους τομείς της εταιρικής δράσης, τότε αυτός μπορεί να προβαίνει σε εναντίωση μόνο αναφορικά με πράξεις που εμπίπτουν στους τομείς αυτούς της αρμοδιότητας του.
- πρέπει να στρέφεται κατά μιας συγκεκριμένης διαχειριστικής πράξης ή μιας ομάδας πράξεων που παρουσιάζουν μια ενότητα, και όχι εν γένει κατά της δράσης τού διαχειριστή.
- πρέπει να απευθύνεται στον διαχειριστή που σκοπεύει να ενεργήσει την επίμαχη διαχειριστική πράξη.
- πρέπει, τέλος, να μην στερείται καταχρηστικώς ή κατά παράβαση των νόμων που προβλέπει το νόμιμο καταστατικό.

Σκόπιμο είναι να επισημανθεί ότι η εναντίωση δεν επιφέρει τα αποτελέσματα της, παρόλο που συντρέχουν οι ως άνω προϋποθέσεις, όταν πληρούνται το πραγματικό της διάταξης ΑΚ 751, η οποία εφαρμόζεται αναλογικά στην ομόρρυθμη εταιρεία.

II. Συνέπειες της εναντίωσης

1. Στις εσωτερικές σχέσεις - (διαχειριστική εξουσία)

Όταν ο διαχειριστής έχει ήδη προβεί στην επίμαχη συναλλαγή παρά την ασκηθείσα εναντίωση και χωρίς να έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση που να τον διατάσσει να απόσχει από τη διενέργεια της, τότε θα βρεθεί αντιμέτωπος με κυρώσεις, θα υποχρεούται σε αποζημίωση της εταιρείας εφόσον φυσικά αυτή υπέστη ζημία και δεν αποκλείεται και η ανάκληση του από το διαχειριστικό αξίωμα σύμφωνα με τον ΑΚ 752 (εφόσον πρόκειται για καταστατικό διαχειριστή), αποκλεισμός του από την εταιρεία (ΑΚ 771), ή καταγγελία της εταιρείας (ΑΚ 766,770), ανάλογα με τη βαρύτητα που έχει για τους συνεταίρους του το εν λόγω παράπτωμα και μάλιστα, χωρίς η επέλευση των εν λόγω κυρώσεων να προϋποθέτει αναγκαστικά ότι από τη διαχειριστική ενεργεία προκλήθηκε ήδη περιουσιακή βλάβη στην εταιρεία.

2. Στις εξωτερικές σχέσεις - (εξουσία εκπροσώπησης)

Όπως προκύπτει από τη διάταξη του άρθρου 750 ΑΚ, η εναντίωση αναπτύσσει ενέργεια απέναντι στους τρίτους, μόνο εάν έχει ήδη περιέλθει σε γνώση τους όταν καταρτίζουν την επίμαχη συναλλαγή με την εταιρεία. Με αυτή τη προϋπόθεση, η εναντίωση δεν αποστερεί το διαχειριστή – παραλήπτη της μόνο από τη διαχειριστική αλλά και από την εκπροσωπευτική του εξουσία. Από την ενέργεια του διαχειριστή δε δεσμεύεται η εταιρεία εκτός εάν την εγκρίνει στη συνέχεια. Πάντως η αποστέρηση εκπροσωπευτικής εξουσίας επέρχεται, σύμφωνα με το νόμο, μόνο όταν οι τρίτοι διαθέτουν θετική γνώση. Ως άξιοι προστασίας καλόπιστοι τρίτοι θεωρούνται, συνεπώς, εν προκειμένω ακόμη και εκείνοι οι οποίοι δε γνώριζαν, θα μπορούσαν όμως να γνωρίζουν κατά τη στιγμή

της επίμαχης συναλλαγής ότι είχε ασκηθεί εναντίωση, εάν είχαν επιδείξει την απαιτούμενη επιμέλεια.

III. Τα όρια άσκησης του δικαιώματος ανίσχυρη η καταχρηστική ή αντικαταστατική εναντίωση

1. Καταχρηστικός χαρακτήρας της εναντίωσης

Οι εταίροι δεν επιτρέπεται να ασκούν αυθαίρετα το δικαίωμα εναντίωσης, αδιαφορώντας για το εταιρικό συμφέρον ή όταν θέλουν να εξυπηρετήσουν δικά τους συμφέροντα. Γενικότερα, η εναντίωση είναι καταχρηστική και δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, όχι μόνο όταν αυτός που τη διενεργεί έχει πρόθεση να βλάψει την εταιρεία, αλλά κάθε φορά που ο εταίρος – διαχειριστής με την άσκηση της παραβιάζει την υποχρέωση πίστης ή επιμελούς διαχείρισης που πρέπει να έχει απέναντι στην εταιρεία και στα μέλη της.

2. Συνέπειες του καταχρηστικού ή αντικαταστατικού χαρακτήρα της εναντίωσης

Όταν η ασκηθείσα εναντίωση είναι όντως καταχρηστική ή ασκήθηκε κατά παράβαση των καταστατικών προβλέψεων, δεν επιφέρει οποιονδήποτε περιορισμό στη διαχειριστική ή εκπροσωπευτική εξουσία του διαχειριστή κατά του οποίου απευθύνεται.

3. Ζητήματα ευθύνης σε περιπτώσεις καταχρηστικής άσκησης ή ανεπίτρεπτης παράληψης της εναντίωσης

Εάν ο διαχειριστής αγνοήσει τη διατυπωθείσα εναντίωση, τότε ο ίδιος ή ο τρίτος με τον οποίο συναλλάχθηκε θα πρέπει να αποδείξει το καταχρηστικό της χαρακτήρα, διατρέχοντας τον κίνδυνο να υποστεί τις δυσάρεστες συνέπειες που επιφέρει η υπέρβαση των ορίων της διαχειριστικής εξουσίας εάν δεν κατορθώσει να το αποδείξει. Φρόνιμο είναι λοιπόν, ο διαχειριστής να συμμορφώνεται με την εναντίωση επιδεικνύοντας συγκαταβατικότητα ακόμη και αν τη θεωρεί αδικαιολόγητη. Αυτό δεν ισχύει, βεβαίως όταν η εναντίωση είναι επιζήμια για την εταιρεία.

Σε περιπτώσεις που η καταχρηστικότητα είναι αμφισβητούμενη εάν ο διαχειριστής δεν θελήσει να αναλάβει το κίνδυνο αξιολόγησης της ασκηθείσας εναντίωσης ως καταχρηστικής ή μη και απλώς συμμορφωθεί προς αυτήν, σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις θα έχει ευθύνη απέναντι στην εταιρεία ή θα υφίσταται άλλες δυσάρεστες κυρώσεις εταιρικού δικαίου όπως αποκλεισμό από την εταιρεία κατ' αναλογική εφαρμογή του άρθρου 752 ΑΚ. Υπόχρεος σε αποζημίωση όμως θα είναι και ο εταίρος που άσκησε καταχρηστικά το δικαίωμα εναντίωσης, εξωθώντας το διαχειριστή στην επιζήμια για την εταιρεία αδράνεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Η λήψη επείγοντος διαχειριστικού μέτρου για την αποτροπή σοβαρής ζημίας της εταιρείας (ΑΚ 75)

I. Προϋποθέσεις εφαρμογής του ΑΚ 751

Η διάταξη του άρθρου 751 ΑΚ προβλέπει τις προϋποθέσεις, κάτω από τις οποίες ο εταιρικός διαχειριστής δικαιούται, κατ' εξαίρεση να ενεργεί μόνος του στο όνομα της εταιρείας, ακόμη και αν ισχύει σύστημα συλλογικής διαχείρισης ή έχει ασκηθεί εναντίωση σε κάποιον συνεταίρο. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει επί λέξη: «αν υπάρχουν περισσότεροι διαχειριστές εταίροι, ο καθένας τους δικαιούται να ενεργεί μόνος χωρίς τη συναίνεση των λοιπών ή παρά την εναντίωση κάποιου από αυτούς, αν πρόκειται για επείγον μέτρο από την παράλειψη του οποίου απειλείται σοβαρή ζημία για την εταιρεία».

Η εναντίωση για να μην αναπτύσσει ενέργεια θα πρέπει η διαχειριστική πράξη κατά της οποίας στρέφεται να έχει χαρακτήρα επείγοντος μέτρου και να απειλείται ζημία για την εταιρεία και μάλιστα σοβαρή, από τη τυχόν παράλειψη της επίμαχης διαχειριστικής πράξης.

II. Πεδίο εφαρμογής του ΑΚ 751

1. Ποιός δικαιούται να προβαίνει στη λήψη μέτρων;

Δικαίωμα να λαμβάνουν κατεπείγοντα μέτρα στο όνομα της εταιρείας δεν έχουν όλοι οι εταίροι σύμφωνα με το άρθρο 788 παρ.2 ΑΚ, αλλά μόνο εκείνοι που δεν αποκλείστηκαν από την άσκηση της διαχειριστικής εξουσίας.

2. Αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής του ΑΚ 751

Θέμα εφαρμογής του ΑΚ 751 τίθεται η προάσπιση της εταιρικής περιουσίας και των εταιρικών συμφερόντων. Καθιστά αναγκαία τη λήψη οποιουδήποτε μέτρου, δικαστικού ή μη, στο όνομα της εταιρείας εκ μέρους του μεμονωμένου

διαχειριστή παρά το γεγονός ότι ασκήθηκε εναντίωση (στο πλαίσιο της ατομικής διαχείρισης) ή ελλιπής η συναίνεση των συνδιαχειριστών (στο πλαίσιο της συλλογικής διαχείρισης).

III. Έννομες συνέπειες του ΑΚ 751 - (εσωτερικές /εξωτερικές σχέσεις τις εταιρείας)

Υπάρχουν τρεις απόψεις σχετικά με το αν η διάταξη του άρθρου 751 ΑΚ αναφέρεται μόνο στις εσωτερικές σχέσεις ή καταλαμβάνει και τις εξωτερικές σχέσεις της εταιρείας με τους τρίτους. Σύμφωνα με την πρώτη, η εναντίωση των συνδιαχειριστών καθίσταται ανενεργής σε σχέση με τις εσωτερικές σχέσεις, ενώ οι συνέπειες της στις σχέσεις της εταιρείας με τους τρίτους εξακολουθούν να παραμένουν ανέπαφες ακόμη και όταν πληρούται το πραγματικό του ΑΚ 751.

Μια άλλη προσέγγιση αποτελεί η άποψη, κατά την οποία η διάταξη του άρθρου 751 ΑΚ βρίσκει αδιάκριτα εφαρμογή τόσο στις διαχειριστικές όσο και στις εκπροσωπευτικές πράξεις . Τέλος, μια τρίτη γνώμη υποστηρίζει ότι το άρθρο 751 ΑΚ έχει πεδίο εφαρμογής, αν όχι αποκλειστικά, κυρίως στη διαχείριση με την εσωτερική έννοια του όρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

Νομική θέση των διαχειριστών, καταλογισμός της γνώσης τους στην εταιρεία και τρόπος άσκησης των καθηκόντων τους.

I. Ο διαχειριστής ως όργανο της εταιρείας

Ο διαχειριστής υποχρεούται να συμμετέχει στην άσκηση της εταιρικής διαχείρισης παρέχοντας τις υπηρεσίες του στην εταιρεία, εάν δε προβλέπει διαφορετικά το καταστατικό. Η υποχρέωση αυτή για παροχή υπηρεσιών απορρέει από την ιδιότητα του ως μέλος της εταιρείας. Ο διαχειριστής δεν είναι απλός αντισυμβαλλόμενος ή πληρεξούσιος της εταιρείας αλλά όργανο του νομικού της προσώπου.

II. Καταλογισμός της γνώσης των διαχειριστών στην εταιρεία

Η γνώση ή η υπαίτια άγνοια ενός ή περισσότερων συνδιαχειριστών για νομικώς κρίσιμα γεγονότα καταλογίζονται στην εταιρεία. Αυτή η θέση διεκδικεί εφαρμογή για ολόκληρο το φάσμα των νομικών προσώπων και ισχύει ανεξάρτητα από το εάν το όργανο διοίκησης που κατέχει τη κρίσιμη γνώση:

- συνέπραξε ή όχι στην επίμαχη κάθε φορά πράξη
- απέκτησε την κρίσιμη γνώση κατά την άσκηση των οργανικών του καθηκόντων ή στο πλαίσιο του ιδιωτικού του βίου
- διαθέτει εξουσία ατομικής ή συλλογικής εκπροσώπησης

III. Δικαιοπρακτική δέσμευση της εταιρείας από πράξεις του διαχειριστή

Το άρθρο 22 ΕΝ, περιγράφοντας έμμεσα τον τρόπο με τον οποίο εγγράφως αναλαμβάνονται δικαιοπρακτικές υποχρεώσεις στο όνομα της εταιρείας απαιτεί από τους εταίρους – διαχειριστές να θέτουν την υπογραφή τους «υπό την εταιρική επωνυμία». Αλλά και εάν δε κάνουν χρήση της εταιρικής επωνυμίας οι

διαχειριστές, είναι δυνατόν η οικεία δικαιοπραξία που αυτοί κατάρτησαν να δεσμεύει την ομόρρυθμη εταιρεία.

Θα πρέπει όμως να πληρούνται κάποιες προϋποθέσεις, όπως να συνέπραξε ο απαιτούμενος, κάθε φορά αριθμός των διαχειριστών – εταίρων. Αυτό έχει σημασία μόνο όταν το καταστατικό καθιερώνει συλλογική εκπροσώπηση. Αντίθετα εάν ισχύει η διάταξη του άρθρου 22 ΕΝ, της νόμιμης διαχείρισης αρκεί η δικαιοπρακτική δήλωση του ενός για να δεσμευθεί η εταιρεία. Μια άλλη προϋπόθεση είναι ότι η επίμαχη δήλωση των διαχειριστών να βρίσκεται μέσα στα όρια της εκπροσωπευτικής εξουσίας και τέλος η δήλωσή τους αυτή να έγινε στο όνομα της εταιρείας.

IV. Διαχειριστική εξουσία και εταιρική ιδιότητα - (αρχή της αυτοδιαχείρισης)

Ανέκαθεν επικρατούσε ότι η οργανική εξουσία διαχείρισης και εκπροσώπησης στις προσωπικές εταιρίες είναι συνδεδεμένες με την ιδιότητα του απεριόριστα ευθυνόμενου εταίρου και δε μπορεί να μεταβιβαστεί σε τρίτους (αρχή της αυτοδιαχείρισης). Ρήτρα του καταστατικού, συνεπώς, με την οποία διορίζεται τρίτος ως διαχειριστής ομόρρυθμης εταιρείας είναι άκυρη. Αυτή η αντίληψη όμως θεωρείται κατά μετατροπή (ΑΚ 182) ως παροχή πληρεξουσιότητας σε αυτόν. Σε ένα τρίτο ο οποίος δεν είναι εταίρος μπορεί να του ανατεθεί η ενέργεια διαχειριστικών πράξεων με καταστατική πρόβλεψη ή με απόφαση εταίρων, αλλά απλώς αυτός θεωρείται πληρεξούσιος της εταιρείας.

Ο τρίτος που του ανατέθηκε η διενέργεια διαχειριστικών πράξεων έχει την εξουσία να δεσμεύει την εταιρεία μόνο μέσα στα όρια της πληρεξουσιότητας που του δόθηκε. Οι εταίροι δεν αποκλείονται από την άσκηση της εταιρικής διαχείρισης και εκπροσώπησης καθώς μπορούν και να εποπτεύουν τον πληρεξούσιο. Επίσης ο πληρεξούσιος δε μπορεί να συνάψει εγκύρως δικαιοπραξίες εάν το καταστατικό ή η απόφαση των εταίρων δε το επιτρέπει. Επίσης ο διορισμός του τρίτου δεν είναι απαραίτητη να δημοσιευθεί στο βιβλίο

εταιριών του οικείου πρωτοδικείου εκτός κι αν η πληρεξουσιότητα δόθηκε με ρήτρα του καταστατικού. Τέλος, ενώ η ανάκληση του εταιρικού διαχειριστή είναι δυνατή μόνο εάν συντρέχουν οι αυστηρές προϋποθέσεις του άρθρου 752 ΑΚ, η ανάκληση του τρίτου – πληρεξούσιου διενεργείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις των άρθρων 218επ. και 724 ΑΚ.

V. Αυτοπρόσωπη άσκηση των διαχειριστικών καθηκόντων –

Υποκατάσταση διαχειριστή – Διορισμός και ανάκληση πληρεξούσιου

Ο διαχειριστής υποχρεούται να ασκεί το διαχειριστικό του αξίωμα αυτοπροσώπως. Γι'αυτό δεν επιτρέπεται να λάβει χώρα υποκατάσταση του διαχειριστή στην άσκηση των καθηκόντων του. Εάν ο διαχειριστής χρησιμοποιεί απλώς τρίτους σαν βοηθητικά πρόσωπα για να επιτύχει τη διεκπεραίωση της υπόθεσης που του ανατέθηκε, τότε δεν πρόκειται για υποκατάσταση, αλλά συνήθως για να θεωρηθούν βοηθοί εκπληρώσεως. Ειδικότερα, ο διαχειριστής δεν απαγορεύεται να προσλαμβάνει υπαλλήλους στο όνομα της εταιρείας και να τους αναθέτει κάτω από τη δική του γενική εποπτεία την εκτέλεση διαχειριστικών όχι όμως διευθυντικών καθηκόντων.

Σε αντίθεση, όμως, με ότι συμβαίνει συνήθως στα πλαίσια της εντολής του κοινού δικαίου, τα βοηθητικά αυτά πρόσωπα δεν είναι βοηθοί εκπληρώσεως του διαχειριστή απέναντι στην εταιρεία, αναφορικά με την υποχρέωσή του για διαχείριση, αλλά υπάλληλοι της εταιρείας. Συνεπώς, ο διαχειριστής δεν ευθύνεται για τα τυχόν πταίσματα των υπαλλήλων όπως για το δικό του πταίσμα.

Ο διαχειριστής ευθύνεται για το δικό του πταίσμα όταν η ίδια η ανάθεση της επίμαχης ενέργειας σε τρίτο πρόσωπο, ενόψει της σπουδαιότητας της, συνιστούσε παραβίαση της συμβατικής του υποχρέωσης για αυτοπρόσωπη άσκηση της εταιρικής διαχείρισης, οπότε υποχρεούται να αποκαταστήσει τη ζημία που αιτιωδώς συνδέεται με την υπαίτια αθέτηση της εν λόγω συμβατικής του υποχρέωσης.

Σχετικά με το διορισμό των πληρεξουσίων οι οποίοι έχουν την εξουσία να δεσμεύουν δικαιοπρακτικά την εταιρεία ο διαχειριστής ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας μπορεί να τους διορίζει. Καθώς και ότι ο διορισμός πληρεξουσίων είναι δυνατός ακόμη και χωρίς σχετική καταστατική πρόβλεψη, θέση η οποία δεν είναι δεκτή και υπάρχει ανάγκη να τεθούν όρια στη δυνατότητα καθενός διαχειριστή να διορίζει πληρεξούσιους χωρίς να του έχει δοθεί τέτοια άδεια από το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων. Μπορεί να το κάνει μόνος του για τη διεκπεραίωση ορισμένων υποθέσεων, όμως δεν επιτρέπεται ο πληρεξούσιος να καθίστανται υποκατάστατος του διαχειριστή. Η ανάκληση πληρεξούσιου προϋποθέτει ομόφωνη απόφαση των εταίρων όταν η πρόσληψη του έγινε με καταστατικό ή με ομόφωνη απόφαση των εταίρων. Εάν πάλι, πρόκειται για πληρεξούσιο που διορίστηκε από το διαχειριστή της εταιρείας τότε η ανάκληση του δεν προϋποθέτει απόφαση των εταίρων αλλά μπορεί να γίνει από το διαχειριστικό όργανο, καθώς και το εάν η ανάκληση μπορεί να γίνει από το κάθε – διαχειριστή εταίρο μεμονωμένα ή απαιτείται η συμφωνία όλων των διαχειριστών. Αυτό εξαρτάται από το σύστημα διαχείρισης που ισχύει κάθε φορά (ατομική ή συλλογική).

VI. Αδέσμευτη άσκηση διαχειριστικής εξουσίας

Ο διαχειριστής δε δεσμεύεται από οδηγίες και υποδείξεις των συνεταίρων του, είτε αυτοί διαθέτουν διαχειριστική εξουσία είτε όχι, εκτός βέβαια και αν προβλέπει διαφορετικά το καταστατικό και με επιφύλαξη του δικαιώματος των συνδιαχειριστών για εναντίωση. Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι ο διαχειριστής επιτρέπεται να αντιμετωπίζει την εταιρική διαχείριση ως προσωπική υπόθεση, καθώς και ότι ο διαχειριστής υπόκειται σε δεσμεύσεις απέναντι σε οδηγίες των συνεταίρων του, όταν το καταστατικό προβλέπει ότι σε θέματα διαχείρισης οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται πλειοψηφικά. Στις περιπτώσεις αυτές ο διαχειριστής οφείλει να εκτελεί την εκάστοτε διαχειριστική απόφαση, ακόμη και αν ο ίδιος την καταψήφισε.

VII. Υπεισέλευση κληρονόμων στο διαχειριστικό αξίωμα

Είναι κοινά αποδεκτό ότι οι κληρονόμοι ενός εταίρου αποκτούν όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την εταιρική μερίδα του κληρονομούμενου, με εξαίρεση εκείνα τα δικαιώματα που, κατά τη βούληση των εταίρων, έχουν αυστηρώς προσωποπαγή χαρακτήρα. Η διαχειριστική εξουσία δεν περιέρχεται στους κληρονόμους του αποθανόντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο

Δικαιώματα του διαχειριστή

I. Προκαταβολή και / ή απόδοση δαπανών – ανόρθωση ζημιών

Ο διαχειριστής δικαιούται να ζητήσει από την εταιρεία προκαταβολή των δαπανών εκείνων, που προβλέπεται ότι θα απαιτήσει η εκτέλεση των διαχειριστικών του καθηκόντων. Η εν λόγω υποχρέωση προκαταβολής δεν είναι εξαναγκαστική όπως παγίως δέχεται η επιστήμη του αστικού δικαίου, δημιουργεί όμως κατά βάση δικαίωμα του εντολοδόχου – διαχειριστή να αρνηθεί την επιχείρηση των συναφών διαχειριστικών ενεργειών μέχρις ότου λάβει χώρα η προκαταβολή.

Επίσης, η εταιρεία οφείλει να αποδώσει στο διαχειριστή κι όλες τις δαπάνες που αποδείχθηκαν κατά την πορεία των πραγμάτων αναγκαίες για την εκπλήρωση των διαχειριστικών του καθηκόντων. Ο διαχειριστής έχει επίσης το δικαίωμα να ζητήσει από την εταιρεία να αποκαταστήσει τις ζημίες που ο ίδιος υπέστη χωρίς πταίσμα του κατά τη διαχείριση. Σε περίπτωση που βαρύνει το διαχειριστή πταίσμα, παύει να υφίσταται η εδώ συζητούμενη υποχρέωση της εταιρείας.

II. Δικαιώματα αμοιβής του διαχειριστή

Ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα να αμειφθεί για τη διαχείριση εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία. Αυτό βρίσκει την εξήγηση του στο γεγονός ότι οι εταίροι είναι, ούτως ή άλλως, υποχρεωμένοι από την εταιρική σύμβαση να συμβάλλουν με την προσωπική εργασία τους στη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων έχοντας όμως από την άλλη μεριά το δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της εταιρείας. Ο διαχειριστής έχει δικαίωμα να εισπράττει ως αμοιβή ένα

συγκεκριμένο ποσό ή ποσοστό από τα εκάστοτε εταιρικά κέρδη. Υπάρχουν όμως και άλλα ζητήματα, όπως:

- εάν η συμφωνηθείσα αμοιβή θα οφείλεται ακόμη και σε εκείνες τις εταιρικές χρήσεις κατά τις οποίες δε θα υπάρχουν ενδεχομένως εταιρικά κέρδη,
- εάν ο αμειβόμενος διαχειριστής εταίρος θα συμμετέχει πλήρως και στη διανομή των εταιρικών κερδών ή ενδεχομένως μόνο στο βαθμό που το μερίδιό του στα κέρδη υπερβαίνει το ποσό της ετήσιας αμοιβής του,
- πότε θα πρέπει να καταβάλλεται η αμοιβή (ανά μήνα ή στο τέλος της χρήσης),
- τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα είναι δυνατή στο μέλλον η αναπροσαρμογή της διαχειριστικής αμοιβής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο

Υποχρεώσεις του διαχειριστή

I. Γενικά

Η κύρια υποχρέωση του διαχειριστή είναι να διοικεί την εταιρεία, να την εκπροσωπεί και να διαχειρίζεται τις υποθέσεις της, με στόχο την επίτευξη του εταιρικού σκοπού. Ο διαχειριστής οφείλει να επιδιώκει την επίτευξη του κερδοσκοπικού σκοπού της εταιρείας μέσα από την επιτυχή λειτουργία της εταιρικής εμπορικής επιχείρησης.

Η υποχρέωση διοίκησης της εταιρείας συνδέεται με δυο υποχρεώσεις, οι οποίες βρίσκουν τη θεμελίωσή τους στην αρχή της καλής πίστης του διαχειριστή απέναντι στην εταιρεία και τους συνεταίρους του και την υποχρέωση του να τηρεί τους άγραφους κανόνες επιμελούς (τακτικής) διοίκησης μιας εμπορικής επιχείρησης, αφού η διοικούμενη από αυτόν επιχείρηση δεν ανήκει από οικονομική άποψη, μόνο στον ίδιο, αλλά και στους συνεταίρους του.

II. Υποχρέωση πίστης

1. Η γενική υποχρέωση πίστης

Η υποχρέωση πίστης κάνει ιδιαίτερα αισθητή την παρουσία της στο χώρο της ομόρρυθμης εταιρείας και γενικότερα των προσωπικών εταιριών, λόγω των διαρκών προσωπικών σχέσεων εμπιστοσύνης που αναπτύσσονται στο εσωτερικό της. Από την υποχρέωση πίστης προκύπτει για τους εταίρους η θετική υποχρέωση να πράττουν οτιδήποτε προωθεί τα εταιρικά συμφέροντα και η αρνητική υποχρέωση να παραλείπουν κάθε ενέργεια ικανή να βλάψει τα συμφέροντα αυτά.

Η υποχρέωση πίστης βαρύνει όλους ανεξαιρέτους τους εταίρους, όχι όμως με την ίδια ένταση. Συγκεκριμένα υπέχουν αυξημένη σε ένταση και περιεχόμενο

υποχρέωση πίστης σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μέλη της εταιρείας. Η υποχρέωση πίστης επιβάλλει στον διαχειριστή να προασπίζεται χωρίς συμβιβασμούς τα εταιρικά συμφέροντα και του απαγορεύει να εκμεταλλεύεται καθ' οποιονδήποτε τρόπο την οργανική του θέση.

Στο χώρο των νομικών προσώπων που φέρουν στοιχεία οργανωτικής συγκρότησης, η υποχρέωση πίστης είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την εταιρική συμμετοχή. Αποτελεί μια ειδική έννομη σχέση που συνδέει τόσο την εταιρεία με τα μέλη της όσο και τα μέλη της μεταξύ τους. Έτσι και η υποχρέωση πίστης δεσμεύει τον διαχειριστή τόσο απέναντι στην εταιρεία που διοικεί όσο και απέναντι στους συνεταίρους του.

Επίσης η υποχρέωση πίστης εξακολουθεί να υφίστανται και κατά το στάδιο της εκκαθάρισης, χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι η υποχρέωση αυτή εκδηλώνεται με την ίδια ένταση που εκδηλωνόταν κατά τη διάρκεια του παραγωγικού σταδίου της εταιρείας. Όσο προχωρεί η εκκαθαριστική διαδικασία η υποχρέωση πίστης εξασθενεί. Απαγορεύεται στους εταίρους κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης να εκμεταλλεύονται προς ίδιον όφελος τα άυλα περιουσιακά αντικείμενα της εταιρείας χωρίς κανένα αντάλλαγμα (π.χ. πελατειακές σχέσεις, συμβατικά δικαιώματα αποκλειστικής διανομής ή αντιπροσώπευσης), σύμφωνα με τις αποφάσεις του γερμανικού ακυρωτικού δικαστηρίου.

2. Ειδικότερες υποχρεώσεις ως εκφάνσεις της υποχρεώσεις πίστης

2.1 Απαγόρευση ανταγωνισμού

Ο εταίρος δε δικαιούται να ενεργεί για δικό του λογαριασμό πράξεις αντίθετες με τα συμφέροντα της εταιρείας. Από αυτή την απαγόρευση απορρέει η υποχρέωση όλων των εταίρων και πρώτων των διαχειριστών να μην ενεργούν για δικό τους ή ξένο λογαριασμό πράξεις ανταγωνισμού προς την εταιρεία τους, αφού έτσι θα έθεταν σε κίνδυνο την υλοποίηση του εταιρικού σκοπού, για τον οποίο δεσμεύτηκαν συμβατικά.

Οι διαχειριστές και όλοι οι εταίροι της ομόρρυθμης εταιρείας απαγορεύεται επίσης να μετέχουν ως μέλη σε άλλη ανταγωνιστική προσωπική εταιρεία ή

εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Καθώς και ότι απαγορεύεται σε αυτούς να μετέχουν στη διοίκηση μιας ανταγωνιστικής εταιρείας (ανώνυμης εταιρείας ή εταιρεία περιορισμένης ευθύνης).

Οι παραπάνω απαγορεύσεις μπορούν να αρθούν, είτε με σχετική ρήτρα στο καταστατικό είτε εάν οι υπόλοιποι συνεταίροι επιτρέψουν την άσκηση ανταγωνιστικής δραστηριότητας.

Για να χορηγηθεί η άδεια ανταγωνιστικής πράξης, πρέπει η άδεια αυτή να δοθεί είτε πριν από τη τέλεση ή την έναρξη της ανταγωνιστικής πράξης ή δραστηριότητας είτε μετά από αυτήν, και μάλιστα μπορεί να εκδηλωθεί και σιωπηρώς. Τέτοια περίπτωση σιωπηρής έγκρισης μπορεί να συντρέχει όταν:

- όλοι οι συνεταίροι έχουν θετική γνώση για την επίμαχη ανταγωνιστική συμπεριφορά του διαχειριστή και παρ' όλα αυτά την ανέχονται,
- είναι γνωστό σε όλους τους ιδρυτές της εταιρείας κατά την υπογραφή του καταστατικού ότι αν ένας από αυτούς συμμετέχει ήδη και σε μια άλλη προσωπική εταιρεία, της οποίας το επιχειρηματικό αντικείμενο επικαλύπτεται (εν μέρει) με το σκοπό της δικής τους εταιρείας, και παρόλα αυτά δεν απαιτούν από αυτόν να αποχωρήσει από την ανταγωνιστική εταιρεία.

Σε περίπτωση που όλοι οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι διαχειριστές και το καταστατικό κάνει λόγο γενικά για απαλλαγή των εταίρων από την απαγόρευση ανταγωνισμού, είναι σαφές ότι η εν λόγω ρήτρα αφορά και τους διαχειριστές, αλλιώς δε θα είχε λόγο να υπάρχει.

Από την άλλη μεριά, εάν ο διαχειριστής παραβεί την απαγόρευση ανταγωνισμού, τότε θα βρεθεί αντιμέτωπος με τις συνέπειες που επέρχονται σε περίπτωση παραβίασης της εν λόγω απαγόρευσης από οποιανδήποτε εταίρο. Έτσι μπορεί να ασκηθεί εναντίον του από τη εταιρεία ή και από μεμονωμένους εταίρους αγωγή:

- παράλειψης της ανταγωνιστικής του συμπεριφοράς, ανεξάρτητα από τη συνδρομή υπαιτιότητας ή μη στο πρόσωπο του,
- αποζημίωση, μόνο όμως εάν ο διαχειριστής βαρύνεται με υπαιτιότητα

Παραπέρα σύμφωνα με το εταιρικό δίκαιο, μπορεί:

- να αποκλεισθεί ο παραβάτης εταίρος – διαχειριστής από την εταιρεία,
- να καταγγελθεί η ίδια η εταιρεία, οπότε και πάλι μπορεί ο παραβάτης διαχειριστής να κληθεί να καταβάλει αποζημίωση.

Ειδικά όταν ο παραβάτης είναι καταστατικός διαχειριστής οι συνεταίροι του διαθέτουν επιπρόσθετα τη δυνατότητα να τον ανακαλέσουν από το αξίωμα του.

2.2 Απαγόρευση αξιοποίησης προς ίδιον όφελος των επιχειρηματικών (συναλλακτικών) ευκαιριών της εταιρείας.

Οι διαχειριστές δεν επιτρέπεται να κάνουν κατάχρηση της οργανικής τους θέσης, προκειμένου να εξυπηρετούν ιδιοτελείς σκοπούς. Απαγορεύεται να εκμεταλλεύονται για προσωπικό τους όφελος τις πάσης φύσεως επιχειρηματικές ευκαιρίες της εταιρείας, αξιοποιώντας για το σκοπό αυτό τις δυνατότητες πληροφόρησης και επιρροής που τους προσφέρει η εταιρική ιδιότητα τους.

Όπως προκύπτει, η προς ίδιον όφελος εκμετάλλευση συναλλακτικών ευκαιριών της εταιρείας αποτελεί παραβίαση της υποχρέωσης πίστης που βαρύνει τους εταίρους και ιδίως τους διαχειριστές.

2.3 Υποχρέωση εχεμύθειας

Μια ειδικότερη υποχρέωση που απορρέει από την υποχρέωση πίστης είναι και η υποχρέωση εχεμύθειας. Σύμφωνα με αυτήν απαγορεύεται η κοινοποίηση μυστικών της εταιρείας σε τρίτους. Αυτή η υποχρέωση βαρύνει όλους τους εταίρους, τους δεσμεύει με τη διαχείριση των πληροφοριών που αυτές απαιτούν αναφορικά με τις εταιρικές υποθέσεις. Η δέσμευση αυτή λήγει αυτομάτως με την απώλεια της εταιρικής ιδιότητας.

2.4 Απαγόρευση χρησιμοποίησης ή εκμετάλλευσης της εταιρικής περιουσίας και υποδομής για προσωπικό όφελος

Από τη γενικότερη υποχρέωση των διαχειριστών συνάγεται και η απαγόρευση χρησιμοποίησης των μέσων και γενικότερα της οργανωτικής υποδομής και περιουσίας της εταιρείας για εξυπηρέτηση ιδιωτικών σκοπών καθώς και η χρησιμοποίηση των χρημάτων της εταιρείας εκ μέρους του διαχειριστή για τον εαυτό του. Στη περίπτωση αυτή ο διαχειριστής υποχρεούται οπωσδήποτε να καταβάλει νόμιμο τόκο ανάλογο προς την αξία των χρημάτων της εταιρείας και το χρόνο που τα χρησιμοποιούσε για ίδιους σκοπούς.

Το ότι ο διαχειριστής όπως και όλοι οι εταίροι απαγορεύεται να εκμεταλλεύονται για προσωπικό τους όφελος τα υλικά ή άυλα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας χωρίς να καταβάλλουν αντάλλαγμα, εμφανίζεται από την υποχρέωση πίστης που απαγορεύει ακόμη και την απλή χρήση των εταιρικών μέσων για ικανοποίηση προσωπικών του αναγκών, που μένει ενεργής και κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης.

2.5 Υποχρέωση του διαχειριστή για απόδοση των αποκτημάτων στην εταιρεία

Ο διαχειριστής υποχρεούται να μεταβιβάσει στην εταιρεία καθετί πού απέκτησε στο όνομα του κατά την άσκηση της διαχειριστικής του εξουσίας. Η εν λόγω υποχρέωση προκύπτει απευθείας από το νόμο ανεξάρτητα από το εάν η γέννηση της προϋποθέτει ύπαρξη εταιρικής σχέσης.

Ο διαχειριστής υποχρεούται να αποδίδει στην εταιρεία όχι μόνο ότι απέκτησε στο όνομα του για λογαριασμό της εταιρείας, αλλά και όλες τις τυχόν ιδιαίτερες προμήθειες και δώρα ή ακόμη και αθέμιτες παροχές που του καταβάλλουν τρίτοι, με προφανή σκοπό να επηρεάσουν το περιεχόμενο των αποφάσεων που συνδέονται με την άσκηση της οργανικής του εξουσίας.

Τέλος, ο διαχειριστής δεν επιτρέπεται να καθυστερεί χωρίς λόγο την απόδοση όσων απέκτησε από τη διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων.

III. Υποχρέωση για επιμελή (τακτική) διαχείριση

1. Γενικά

Η γενική κατεύθυνση στην οποία οφείλει να κινείται ο διαχειριστής στην προσπάθεια του για διασφάλιση τακτικής διαχείρισης, είναι να πασχίζει για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού μέσα από τη λειτουργία της εταιρικής επιχείρησης, τηρώντας το νόμο, το καταστατικό και τις τυχόν δεσμευτικές αποφάσεις του ανώτατου εταιρικού οργάνου, και καταβάλλοντας συγχρόνως κάθε προσπάθεια για να αυξηθούν τα οφέλη και να αποτραπούν ενδεχόμενες ζημιές της εταιρείας.

Οι κανόνες επιμελούς διαχείρισης επιβάλλουν στο διαχειριστή

- να προετοιμάζει κατάλληλα τις διαχειριστικές του αποφάσεις, ανάλογα κάθε φορά με τη σημασία που αυτές έχουν για την εταιρεία και τις συνθήκες που επικρατούν
- κατά τη λήψη και υλοποίηση των διαχειριστικών αποφάσεων του να μην παραγνωρίζει τη κοινή επιχειρηματική λογική, τα διδάγματα της επιχειρηματικής πείρας και τις ευρέως γνωστές και δοκιμασμένες (στον επιχειρηματικό κόσμο) γνώσεις αναφορικά με την επιχειρηματική συμπεριφορά και, τέλος,
- να ασκεί εποπτεία στην εταιρική επιχείρηση.

IV. Υποχρέωση για παροχή πληροφοριών στους εταίρους και λογοδοσία

1. Θεμελίωση υποχρεώσεων – ιδιαιτερότητες εταιρικού δικαίου

Ο διαχειριστής υποχρεούται κατά τη διάρκεια της θητείας του να παρέχει όποτε του ζητηθούν, πληροφορίες στα μέλη της εταιρείας για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων, και να λογοδοτεί για τον τρόπο άσκησης των καθηκόντων του στο τέλος κάθε έτους, αλλά και όταν λήξει, για οποιοδήποτε λόγο το διαχειριστικό του αξίωμα.

Η υποχρέωση του εταιρικού διαχειριστή να λογοδοτεί – όχι μόνο στο τέλος της θητείας του, αλλά και σε περιοδικά διαστήματα και συγκεκριμένα (εάν δε

προβλέπει διαφορετικά η εταιρική σύμβαση) στο τέλος κάθε χρήσης, εφόσον η εταιρεία έχει διάρκεια μεγαλύτερη του έτους συνδέεται με το τρόπο που αυτός καλείται να λογοδοτεί. Ειδικότερα, η υποχρέωση λογοδοσίας συγκεκριμενοποιείται με την υποχρέωση σύνταξης και υποβολής προς έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων και τήρησης των εμπορικών βιβλίων της εταιρείας. Μεταξύ των άλλων είναι και το δικαίωμα των εταίρων για συμμετοχή στα κέρδη. Διανομή κερδών, μπορεί να αξιωθεί από τους εταίρους στο τέλος κάθε έτους, και ειδικότερα μέσα σε εύλογο χρόνο από τη λήξη της εταιρικής χρήσης, εκτός βέβαια και εάν η εταιρεία έχει διάρκεια μικρότερη του έτους.

2. Το δικαίωμα των εταίρων για πληροφόρηση και το δικαίωμα τους για έλεγχο

Η υποχρέωση του διαχειριστή να παρέχει πληροφορίες για την πορεία των εταιρικών υποθέσεων δεν πρέπει να συγχέεται με το ατομικό δικαίωμα ελέγχου που έχουν οι εταίροι. Το δικαίωμα ελέγχου εκδηλώνεται κατά πρώτο λόγο ως αξίωση ανοχής, έτσι ώστε να μπορέσει ο εταίρος – μόνος του, με πληρεξούσιο ή με τη βοήθεια πραγματογνώμων – να προβεί στις ενέργειες εκείνες που θα του εξασφαλίσουν πρόσβαση στις επιθυμητές πληροφορίες. Να εξετάσει, για παράδειγμα, τα βιβλία, τα έγγραφα και την αλληλογραφία της εταιρείας, να πάρει αντίγραφα ή να καταρτίσει περίληψη της περιουσιακής κατάστασης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο

Ευθύνη του διαχειριστή έναντι της εταιρείας

I. Θεμελίωση

Η εταιρική σύμβαση δε θεμελιώνει μόνο δικαίωμα αλλά και υποχρέωση των εταίρων να συμμετέχουν στην άσκηση της εταιρικής διαχείρισης, με μια από τις εξής μορφές:

- είτε παίρνοντας οι ίδιοι την πρωτοβουλία για τη διενέργεια συγκεκριμένων διαχειριστικών πράξεων που τις θεωρούν επιχειρηματικά σκόπιμες και πρόσφορες για την επίτευξη του εταιρικού σκοπού,
- είτε αντιδρώντας στην εκ μέρους ενός συνδιαχειριστή κατάρτιση συναλλαγών στο όνομα της εταιρείας, που τις θεωρούν επιζήμιες ή επικίνδυνες για τα εταιρικά συμφέροντα,
- είτε, τέλος, συμμετέχοντας από κοινού με κάποιους από τους συνεταίρους στη λήψη διαχειριστικών αποφάσεων εάν καθιερώνεται σύστημα συλλογικής διαχείρισης από το καταστατικό.

Κάθε εταίρος, όταν από υπαιτιότητα δεν εκπληρώνει ή εκπληρώνει πλημμελώς τη συμβατική υποχρέωση για διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων με μια από τις παραπάνω μορφές και προξενεί με το τρόπο αυτό ζημία στην εταιρεία, ευθύνεται απέναντι της σε αποζημίωση. Συνεπώς, πρόκειται για συμβατική ευθύνη των διαχειριστών, η οποία προκύπτει από τους κανόνες του κοινού δικαίου, σχετικά με την υπαίτια παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων.

Σε γενικές γραμμές ο διαχειριστής πρέπει να έχει ως κύριο κατευθυντήριο άξονα την επιδίωξη του εταιρικού συμφέροντος και την υλοποίηση του εταιρικού σκοπού, μέσα από το σεβασμό του καταστατικού και των συμφερόντων των συνεταίρων του.

Τέλος, ο διαχειριστής δεν ευθύνεται εάν η επιζήμια συμπεριφορά του στηρίχθηκε σε ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων, εκτός βέβαια και εάν αυτός τους παραπλάνησε ή δεν τους ενημέρωσε με πληρότητα για τα στοιχεία που αυτός είχε ή θα μπορούσε να έχει στη διάθεση του, εάν επιδείκνυε επιμέλεια, και που ήταν κρίσιμα για τη λήψη της απόφασης.

II. Πρόκληση ζημίας από περισσότερους συνδιαχειριστές

Η κατανομή της ευθύνης στο πλαίσιο της εσωτερικής σχέσης των συνοφειλετών διενεργείται κατ' αρχήν με βάση το κριτήριο της αιτιότητας, δηλαδή το κατά πόσο συνέβαλε αιτιωδώς ο κάθε συνδιαχειριστής με τη πράξη ή τη παράλειψη του στην προξένηση και στην έκταση της εταιρικής ζημίας.

III. Μέτρο οφειλόμενης επιμέλειας

Σύμφωνα με το νόμο ο εταίρος ευθύνεται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του μόνο για την επιμέλεια που δείχνει στις δικές του υποθέσεις, χωρίς να απαλλάσσεται από την ευθύνη για βαριά αμέλεια. Απεναντίας, οι διαχειριστές – εταίροι ευθύνονται για κάθε μορφή διαχειριστικού πταίσματος, ακόμη και για ελαφρά αφηρημένη αμέλεια.

IV. Ύψος αποκαταστατέας ζημίας

Ο διαχειριστής υποχρεούται να αποκαταστήσει πλήρως τη ζημία που η υπαίτια ή αντισυμβατική συμπεριφορά του προκάλεσε στην εταιρεία.. Τυχόν ωφέλειες που αποκόμισε η εταιρεία από την υπόλοιπη διαχειριστική δράση του δεν συνυπολογίζονται για να μειωθεί η ευθύνη του, αφού η άσκηση της διαχείρισης προς όφελος της εταιρείας αποτελεί συμβατική του υποχρέωση. Αντίθετα, ένας τέτοιος συνυπολογισμός λαμβάνει χώρα όταν η ίδια η ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη του διαχειριστή με την οποία αυτός υπαίτια παραβίασε κάποια συμβατική του υποχρέωση, επέφερε και κάποιες ευμενείς για την εταιρεία συνέπειες.

Συγκεκριμένα, οι ωφέλειες που προκαλούνται από τη ζημιογόνα πράξη ή παράλειψη του διαχειριστή λαμβάνονται υπόψη ήδη κατά τον προσδιορισμό του ύψους της προξενθείσας ζημίας, οπότε αντίστοιχα μειώνεται και η υποχρέωση του διαχειριστή για αποζημίωση. Τέλος, ο διαχειριστής δε δικαιούται να ζητήσει μείωση της καταβλητέας αποζημίωσης κατά το ποσοστό της εταιρικής του μερίδας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο

Λήξη της ιδιότητας του διαχειριστή

I. Γενικά

Λόγοι για να απολέσει ένας εταίρος τη διαχειριστική του ιδιότητα ποικίλλουν, ανάλογα με το εάν έχουμε διαχείριση από το νόμο ή το καταστατικό.

II. Λόγοι λήξης με γενική ισχύ

Το διαχειριστικό αξίωμα παύει να υπάρχει

- εάν λυθεί η εταιρεία, αλλά και
- εάν, για οποιοδήποτε λόγο, αποβάλλει ο διαχειριστής την εταιρική του ιδιότητα.

Ειδικότερα, με τη λύση της εταιρείας επέρχεται λήξη του διαχειριστικού αξιώματος, αφού από το χρονικό αυτό σημείο η ομόρρυθμη εταιρεία τίθεται σε εκκαθάριση, οπότε αρχίζει η εξουσία των εκκαθαριστών.

Απώλεια της εταιρικής ιδιότητας και, συνεπώς, λήξη και της ιδιότητας του διαχειριστή, επέρχεται με την έξοδο ή τον αποκλεισμό του εταίρου – διαχειριστή από την εταιρεία. Η εξουσία του διαχειριστή λήγει επίσης εάν αυτός πεθάνει, πτωχεύσει ή τεθεί σε καθεστώς δικαστικής συμπαράστασης.

Εάν η λύση της εταιρείας προκληθεί από το θάνατο ενός από τα μέλη της, τότε ο κληρονόμος του υποχρεούται να ενημερώσει αμέσως τους άλλους εταίρους για το συμβάν.

III. Ανάκληση του διαχειριστή

1 Πεδίο εφαρμογής του θεσμού (ΑΚ 752)

Η ιδιότητα του διαχειριστή παύει και όταν αυτός ανακληθεί. Μόνο ο καταστατικός διαχειριστής είναι δυνατόν να ανακληθεί, ανεξαρτήτως από το εάν αυτός διορίστηκε από το αρχικό ή το κατά τροποποίηση καταστατικό.

2 Προϋποθέσεις ανάκλησης

Για να ανακληθεί ο (καταστατικός διαχειριστής) πρέπει:

- να ληφθεί ομόφωνη απόφαση από τους υπόλοιπους εταίρους,
- να συντρέχει σπουδαίος λόγος που να δικαιολογεί την ανάκληση, και ο οποίος συνίσταται συνήθως σε βαριά παράβαση καθηκόντων του διαχειριστή ή σε ανικανότητα του για τακτική διαχείριση.

3 Χρόνος επέλευσης των αποτελεσμάτων της ανάκλησης

Εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις η λήξη του διαχειριστικού αξιώματος επέρχεται με τη γνωστοποίηση της σχετικής απόφασης στον υπό ανάκληση διαχειριστή. Σε περίπτωση που ο διαχειριστής δεν παρίσταται κατά τη λήψη της απόφασης των συνεταίρων του, η ανάκληση αποκτά ισχύ αόφτου η σχετική δήλωση των εταίρων, η οποία δε χρειάζεται να περιβληθεί στον έγγραφο τύπο, περιέλθει στον ανακαλούμενο διαχειριστή.

Εάν ο ανακαλούμενος διαχειριστής διαθέτει εξουσία στην εσωτερική διαχείριση αλλά και εκπροσώπησης της εταιρείας, τότε απέναντι στους τρίτους το διαχειριστικό αξίωμα (εκπροσωπευτική εξουσία) λήγει με τη δημοσίευση της ανάκλησης στο βιβλίο εταιριών του πρωτοδικείου στο οποίο έχει την έδρα της η εταιρεία, εκτός και εάν αποδειχθεί εκ μέρους της εταιρείας ότι οι τρίτοι γνώριζαν την ανάκληση πριν αυτή δημοσιευθεί.

4 Ταυτόχρονη ανάκληση περισσότερων διαχειριστών – Ανάκληση με δήλωση ενός μόνο εταίρου

Είναι δυνατή η ανάκληση καταστατικού διαχειριστή με τη δήλωση ενός μόνο εταίρου, όταν βέβαια έχει ανατεθεί με το καταστατικό η διαχείριση σε περισσότερους εταίρους και τίθεται θέμα ανάκλησης ενός μόνο από αυτούς, τότε ψηφίζουν και οι υπόλοιποι συνδιαχειριστές.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, είναι δυνατόν να τεθεί θέμα ταυτόχρονης ανάκλησης περισσοτέρων ή και όλων ακόμη των συνδιαχειριστών της εταιρείας. Αυτό ισχύει όταν όλοι οι διαχειριστές ανακαλούνται για τον ίδιο σπουδαίο λόγο ή για λόγους διαφορετικούς, βρίσκονται όμως σε εσωτερική συνάφεια μεταξύ τους, όπως για παράδειγμα :

- όταν όλοι οι συνδιαχειριστές συνέργησαν στην ίδια παράβαση (π.χ. απιστία, υπεξαίρεση) ή
- όταν στον συνδιαχειριστή – ταμία προσάπτεται η διάπραξη μιας υπεξαίρεσης σε βάρος της εταιρείας ενώ στον άλλον η παραβίαση της υποχρέωσης του για εποπτεία του ταμία της εταιρείας.

5 Συνέπειες της ανάκλησης

Οι συνέπειες ανάκλησης ενός εταιρικού διαχειριστή δεν είναι πάντα οι ίδιες. Εξαρτώνται, κάθε φορά, από τη διαμόρφωση της καταστατικής διαχείρισης και την ερμηνεία των διατάξεων της εταιρικής σύμβασης.

Εάν με βάση την εταιρική σύμβαση ο ανακληθείς ήταν ο μοναδικός καταστατικός διαχειριστής, θα επέτρεπε σε καθένα από τους άλλους εταίρους να παίρνει από μόνος του διαχειριστικές αποφάσεις και να εκπροσωπεί την εταιρεία, τη στιγμή που οι συντάκτες του καταστατικού απέδειξαν δυσπιστία στο ενδεχόμενο οι εταίροι αυτοί να μετέχουν καθ' οποιονδήποτε τρόπο στην άσκηση των διοικητικών καθηκόντων.

Σε περίπτωση βέβαια που υπάρχουν και άλλοι συνδιαχειριστές οι οποίοι εργάζονται συλλογικά, η διαχείριση συνεχίζεται από κοινού από τους υπόλοιπους καταστατικούς διαχειριστές.

6 Παραίτηση διαχειριστή

Στο πλαίσιο της νομικής διαχείρισης, ο διαχειριστής δεν έχει δικαίωμα παραίτησης, εάν όμως συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, όπως όταν ο (νόμιμος) διαχειριστής σε μόνιμη βάση αδυνατεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντα του, είναι δυνατόν από την υποχρέωση πίστης που βαρύνει τους συνεταίρους του να δεχθούν να τον απαλλάξουν από την υποχρέωση διαχείρισης.

Η χωρίς σπουδαίο λόγο παραίτηση, επιφέρει τα αποτελέσματα της και ο εταίρος υποχρεούται να αποκαταστήσει τη ζημία που προκλήθηκε στην εταιρεία από την αδικαιολόγητη παραίτηση του.

Η παραίτηση, η οποία είναι μονομερής δήλωση βουλήσεως που απευθύνεται στους υπόλοιπους εταίρους, επιφέρει τη λήξη της διαχειριστικής εξουσίας. Η λήξη της εκπροσωπευτικής εξουσίας όμως επέρχεται με τη δημοσίευση της παραίτησης στο βιβλίο εταιριών του οικείου πρωτοδικείου, με εξαίρεση βέβαια τους τρίτους που έλαβαν γνώση της παραίτησης πριν αυτή δημοσιευθεί.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

Στην ομόρρυθμη εταιρεία ανεξάρτητα από ότι προβλέπει το καταστατικό της, πρέπει όλοι οι εταίροι να εγκρίνουν τόσο τις νομικές όσο και τις υλικές πράξεις. Δε μπορεί ο κάθε εταίρος να λειτουργεί σύμφωνα με τις προσωπικές του επιδιώξεις. Γι' αυτό η ομόρρυθμη όσο και η άλλη εταιρεία έχει ταυτιστεί με την αρχή της καλής πίστης και τα άτομα που την συνιστούν θα ήταν προτιμητέο να είναι άνθρωποι που έχουν μεταξύ τους εμπιστοσύνη και εχεμύθεια, γι' αυτό αυτή δημιουργείται στα πλαίσια των οικογενειακών και συγγενικών σχέσεων.

Η ομόρρυθμη εταιρεία επίσης δεν είναι εύκολο να διαλυθεί (εκτός από περίπτωση της πτώχευσης). Η ανάκληση των διαχειριστών επίσης προϋποθέτει να συντρέχει σπουδαίος λόγος όπως ανικανότητα αυτού και με ομόφωνη απόφαση όλων των εταίρων, καθώς και η παραίτηση του.

Τελικά, λαμβάνοντας υπόψη τα προηγούμενα, πρόκειται για μια προέκταση προσωπικής επιχείρησης χωρίς πολλές απαιτήσεις και άρα πολλά κέρδη για τους εταίρους.

Βιβλιογραφία

- Αλεξανδρινού Ελ: Δίκαιο εμπορικών εταιριών, τεύχος Α΄, προσωπικές εταιρίες, 1995.
- Αναστασιάδης Ηλ: Ελληνικόν Εμπορικών Δίκαιον, τομ. Α΄, εκδ. 5^η 1949.
- Ανδρουλιδάκη-Δημητριάδου Ισμ :Αι υποχρεώσεις συναλλακτικής πίστewος 1972.
- Αντωνόπουλος Β: Δίκαιο Εμπορικών Εταιριών Ι. προσωπικές εταιρίες 1997.
- Αρχανιωτάκης Γ: Η αστική ευθύνη του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου 1989.
- Βασιλακάκης Γ: Η νομιμότητα του ορισμού μη εταίρου ως διαχειριστή αστικής εταιρείας 1991.
- Γεωργιάδης Απ: Γενικές αρχές αστικού δικαίου 1996.
- Γκολογκίνα-Οικονόμου Ε: Ανάκληση καταστατικού διαχειριστή – εταίρου στη διμελή ομόρρυθμη εταιρεία, οι προσωπικές εταιρίες στο εμπορικό και φορολογικό δίκαιο 1993.
- Μαρίνος Μ: Απαγορεύσεις ανταγωνισμού. Συγκρούσεις συμφερόντων στις κεφαλαιουχικές εταιρίες 1997.
- Παμπούκης Κ: Σημειώσεις αστικού δικαίου ομορρύθμου εταιρείας 1992.
- Παπαγιάννης Ι: Οι έννομες σχέσεις εταίρων και εταιρείας στην ομόρρυθμη εταιρεία. Αρμ. 2000.14.
- Παπαδοπούλου Α: Υποχρεώσεις πίστης των εταίρων στις προσωπικές εμπορικές εταιρίες, Αρμ.1983.633.
- Περάκης Ε: Η ομόρρυθμη εταιρεία του ΠΔ 326/1994, ΔΕΕ 1997.157.
- Ρόκας Κ: Υπεισελευση κληρονόμων εις ομόρρυθμη εταιρεία – Διαχείρισις – Ανάκλησις διαχειριστού, μελέτες Ι, σελ. 177.
- Τέλλης Δ. Νίκος: Η κατάχρηση της πληρεξουσιότητας στο ελληνικό αστικό δίκαιο, Αρμ. 1997.509.

Τέλλης Δ. Νίκος: Διορισμός προσωρινής διαχείρισης στην ομόρρυθμη και ετερόρρυθμη εταιρεία, Αρμ. 1994.134.

Τέλλης Ν. Νίκος: Πληρεξουσιότητα και οργανική εκπροσώπηση εμπορικών εταιριών, Δ 28 (1997).1052.

Τσιριντάνης Α.: Στοιχεία Εμπορικών Δικαίου, τευχ. Β', Εμπορικά Εταιρεία, εκδ.6^η. 1964.

Φρέρης Α: Ο διορισμός τρίτου ως διαχειριστής προσωπικής εμπορικής εταιρείας επισκεΔ 1998 905.

Ψυχομάνης Σπ: Η εμφάνιση τρίτων (μη εταίρων) ως «διαχειριστών» προσωπικών εταιριών, ΕΕΝ 1990.117.